

Lucian BUȘE
Marian SIMINICĂ   **Daniel CÎRCIUMARU**
Dalia SIMION   **Mirela GANEA**

ANALIZĂ ECONOMICO-FINANCIARĂ

EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2013

Copyright © 2013 Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BUȘE, LUCIAN

Analiză economico-financiară / Lucian Bușe, Marian Siminică, Daniel
Cîrciumaru, Dalia Simion, Mirela Ganea. - Craiova :
Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-14-0761-3

- I. Siminică, Marian
- II. Cîrciumaru, Daniel
- III. Simion, Dalia
- IV. Ganea, Mirela

Apărut: 2013

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Str. Brestei, nr. 156A, Craiova, Dolj, România

Tel.: +40 251 598054

Tipărit în România

Tema nr. 1

**BAZELE TEORETICE ȘI METODOLOGICE ALE ANALIZEI
ECONOMICO-FINANCIARE**

Unități de învățare :

- **Necesitatea, tipurile și conținutul analizei economico-financiare**
- **Metode și tehnici folosite în analiza economico-financiară**
- **Sursele informaționale ale analizei economico-financiare**

Timpul alocat temei : 4 ore

Bibliografie recomandată:

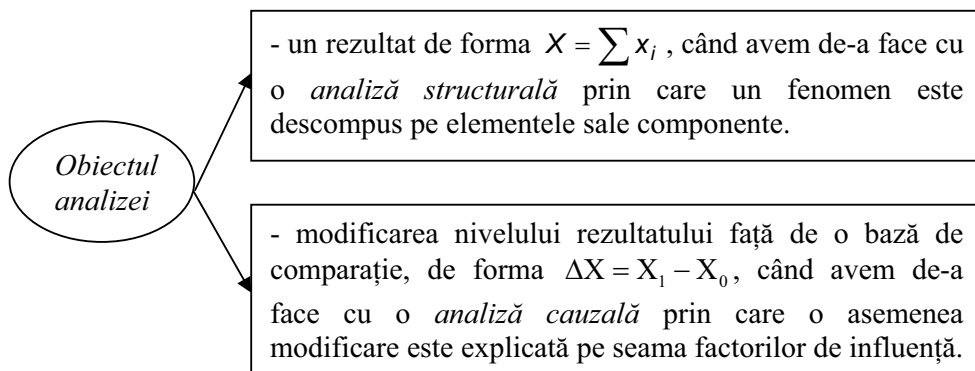
- ❖ Bușe L., Siminică M., Cîrciumaru D., Marcu N. – Analiză economico-financiară, Editura Sitech, Craiova, 2009.
- ❖ Bușe L., Siminică M., Cîrciumaru D., Marcu N. – Analiza economico-financiară a firmei, Editura Sitech, Craiova, 2007.
- ❖ Bușe L., – Analiză economico-financiară, Editura Economică, București, 2005.
- ❖ Gheorghiu Al. - Analiza economico-financiară la nivel microeconomic, Ed. Economică, București, 2004
- ❖ Vâlceanu Gh., Robu V, Georgescu N. - Analiză economico-financiară, Ed. Economică, București, 2004.

**1.1. NECESITATEA, TIPURILE ȘI CONȚINUTUL ANALIZEI
ECONOMICO-FINANCIARE**

a. Definiție, caracteristici

Definiție

Analiza reprezintă o metodă de cunoaștere bazată pe descompunerea fenomenului, a întregului, în părțile sale componente, în elementele sale constitutive, după care se studiază fiecare parte componentă, se stabilesc relațiile de cauzalitate, se determină factorii care le generează, se formulează concluziile cu privire la mersul activității viitoare.

Ca un corelativ al analizei apare *sinteza*, prin care se realizează reunirea părților, a elementelor unui fenomen într-un tot unitar. În timp ce analiza presupune o dezmembrare a unui rezultat, sinteza vizează o examinare a elementelor în unitatea lor. Caracterizarea deplină a unei activități sau fenomen, necesită îmbinarea într-o unitate a analizei cu sinteza, ca mijloace ale cunoașterii.

Cerințele sporirii eficienței acestei metode de cercetare au impus apariția unor tipuri de analiză în diverse domenii de activitate, inclusiv în domeniul economic.

- Caracteristicile analizei economice*
- același efect poate fi generat de mai multe cauze;
  - complexitatea și intensitatea cauzei pot determina nu numai intensitatea fenomenului obținut, ci și diferite stări calitative ale acestuia;
  - în fenomenul analizat putem întâlni însușiri pe care nu le regăsim în nici un element component al acestuia;
  - esențial în analiza din domeniul economic îl constituie luarea în considerare a relațiilor structural-funcționale și a celor cauză-efect;
  - în realitatea obiectivă, însușirile esențiale se combină cu cele neesențiale, secundare sau întâmplătoare;
  - în analiza fenomenelor economice fiind exclusă posibilitatea unor experiențe pure de laborator, un rol esențial îl joacă puterea de abstracție și gândirea logică a cercetătorului, ceea ce permite stabilirea corectă a factorilor de influență și a sistemului de legături cauzale dintre fenomenele studiate.

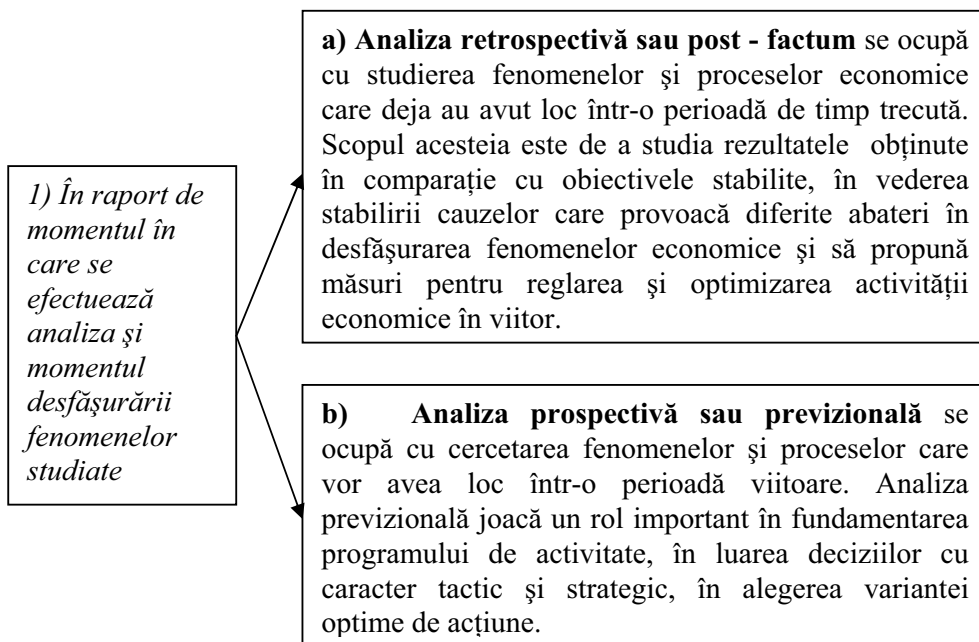
Analiza economico-financiară reprezintă un instrument eficace la dispoziția factorilor de decizie din întreprindere care permite diagnosticarea

stării de performanță și echilibru financiar al întreprinderii la încheierea exercițiului, propunându-și să stabilească punctele tari și punctele slabe ale gestiunii financiare, în vederea elaborării strategiei de menținere și dezvoltare a întreprinderii. De asemenea, ea poate face obiectul preocupărilor partenerilor economici și financiari-bancari ai firmei, în vederea fundamentării unor posibile acțiuni de cooperare cu respectiva întreprindere.

Obiectivele analizei economico-financiare sunt multiple, acestea decurgând din pozițiile ocupate de cei care o realizează și ca o consecință, din diversitatea de puncte de vedere și de informații la care au acces.

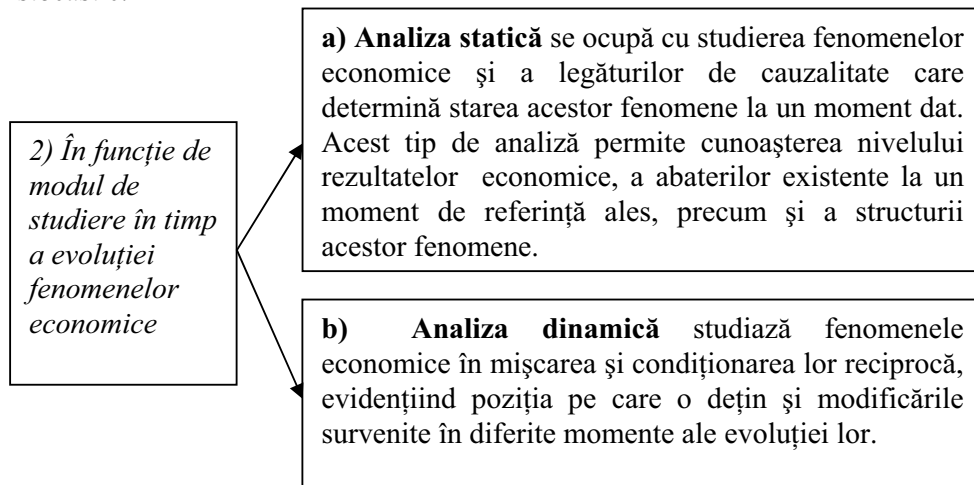
Analiza economico-financiară, constituie totodată o componentă indispensabilă într-o expertiză sau într-o negociere, vizând estimarea valorii unei întreprinderi, cu ocazia privatizării, fuzionării, vânzării de active, cotării la bursă etc. În acest caz, analiza implică din partea analiștilor pe lângă cunoștințe de contabilitate și gestiune financiară și o anumită subtilitate în interpretarea cifrelor, raportate la scopul investigației.

b. Clasificare

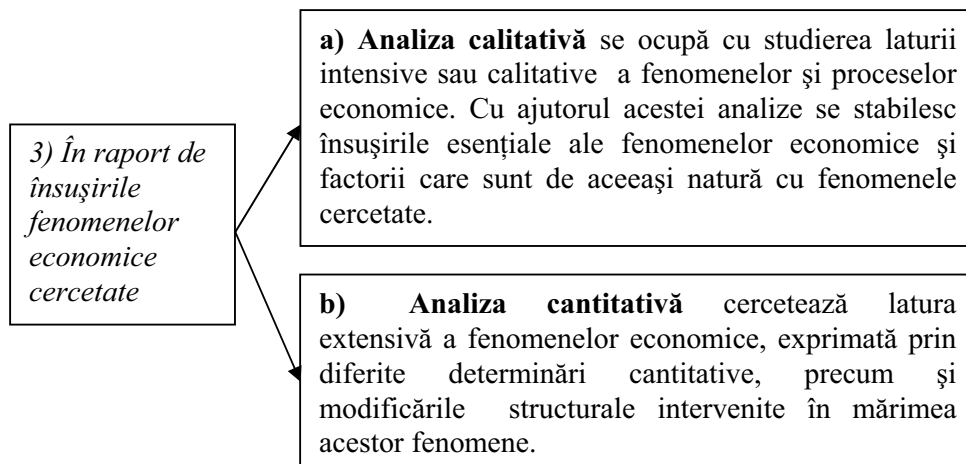

În timp ce analiza retrospectivă se bazează pe variabile cunoscute, certe, analiza previzională se bazează pe variabile incerte, ceea ce determină utilizarea unei metodologii diferite. Astfel, analiza retrospectivă studiază o

singură variantă a fenomenului, iar în cadrul său prevalează legăturile de tip funcțional, pe când în analiza previzională sunt studiate mai multe variante, dintre care este selectată cea considerată optimă, și apar frecvent legături de tip stocastic.

Analiza statică și cea dinamică trebuie să se îmbine reciproc, ceea ce permite analiza complexă a fenomenelor economice și studierea lor într-o anumită perioadă de timp.

Dezvoltarea analizei cantitative necesită folosirea tot mai largă a metodelor matematice moderne. Cu toate acestea, succesul aplicării metodelor matematice în modelarea fenomenelor economice depinde de adâncirea analizei calitative, care trebuie să preceadă și să finalizeze analiza cantitativă.

c. Conținutul analizei economico-financiară

Schema desfășurării procesului de analiză economică este prezentată în figura 1.1.

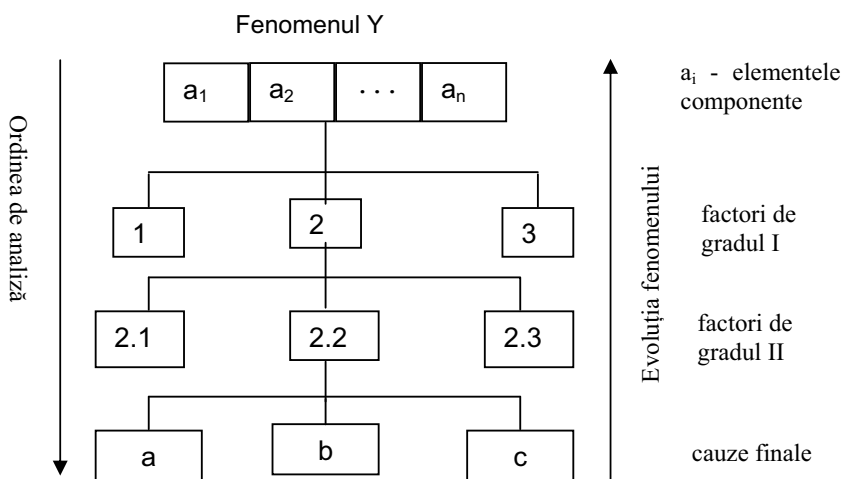

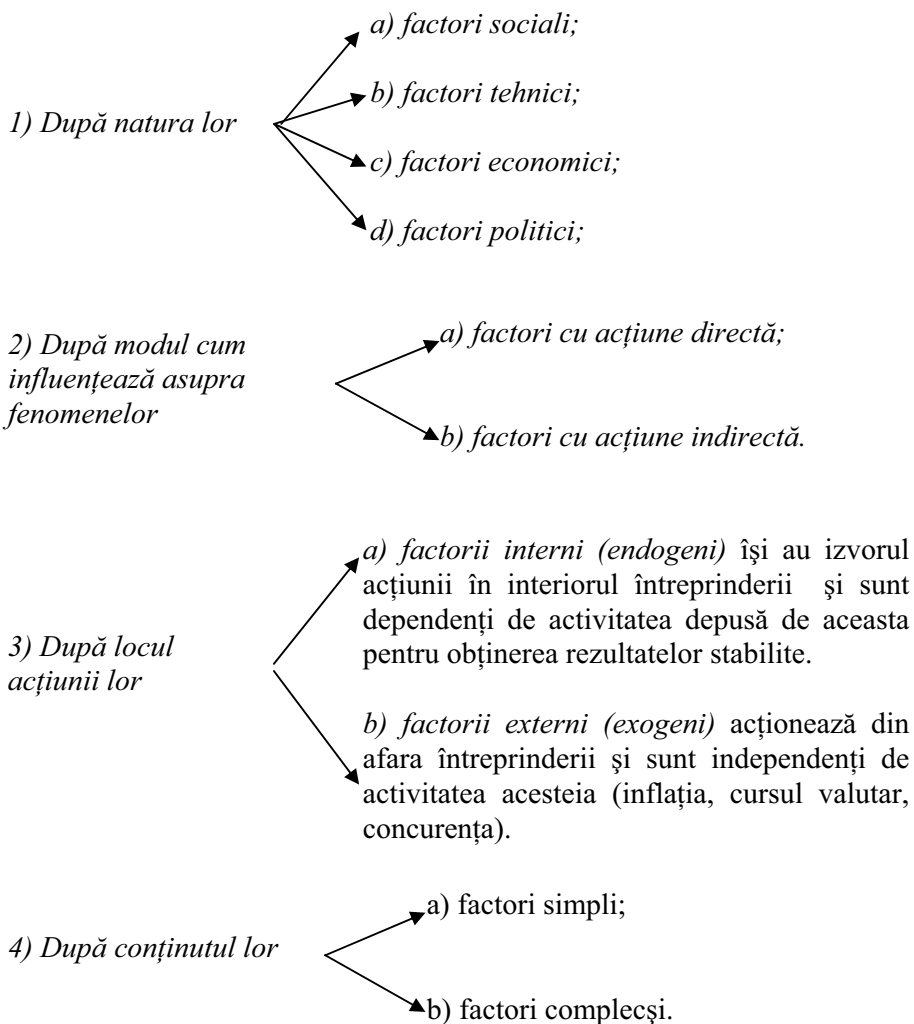
Figura 1.1. Schema desfășurării procesului de analiză

Etapetele analizei economico-financiare

1. Delimitarea obiectului analizei, care presupune constatarea anumitor fapte, fenomene sau rezultate exprimate cu ajutorul unor indicatori calitativi și cantitativi, precum și a modificării lor în timp și spațiu;
2. Determinarea elementelor componente, a factorilor de influență și a cauzelor care acționează asupra fenomenelor studiate.;
3. Stabilirea legăturilor cauzale dintre fiecare factor de influență și fenomenul analizat, precum și între factorii care acționează;
4. Măsurarea influenței fiecărui factor asupra fenomenului analizat și stabilirea factorilor cu acțiune pozitivă sau negativă, precum și a rezervelor interne nefolosite;
5. Sintetizarea rezultatelor analizei și formularea concluziilor și aprecierilor finale asupra fenomenelor cercetate;
6. Elaborarea măsurilor și fundamentarea deciziilor privind folosirea optimă a resurselor și sporirea eficienței activității în viitor.

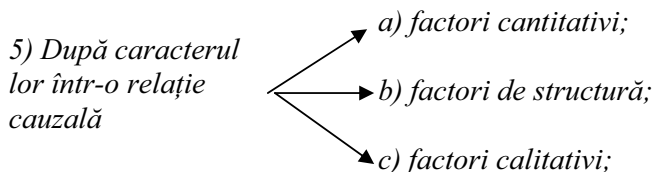
Primele trei etape ale procesului de analiză constituie conținutul **analizei calitative**. În cadrul acestei analize un accent mare se pune pe etapa care presupune stabilirea factorilor de influență.

Factorii de influență care explică apariția și evoluția fenomenelor nu acționează izolat ci interdependent, corelat, iar pentru a înțelege mai bine esența lor se impune clasificarea acestora în funcție de o serie de criterii:

Factorii simpli nu mai pot fi descompuși în alți factori, în timp ce factorii complecși permit adâncirea analizei deoarece influența lor se poate separa pe mai mulți factori simpli.

Factorii cantitativi sunt purtători materiali ai factorilor calitativi, fiind condiția indispensabilă a acțiunii acestor factori și se exprimă în unități de măsură diferite față de fenomenul analizat. Acești factori reflectă latura extensivă a fenomenului economic studiat și au rolul de amplificator al factorilor calitativi.

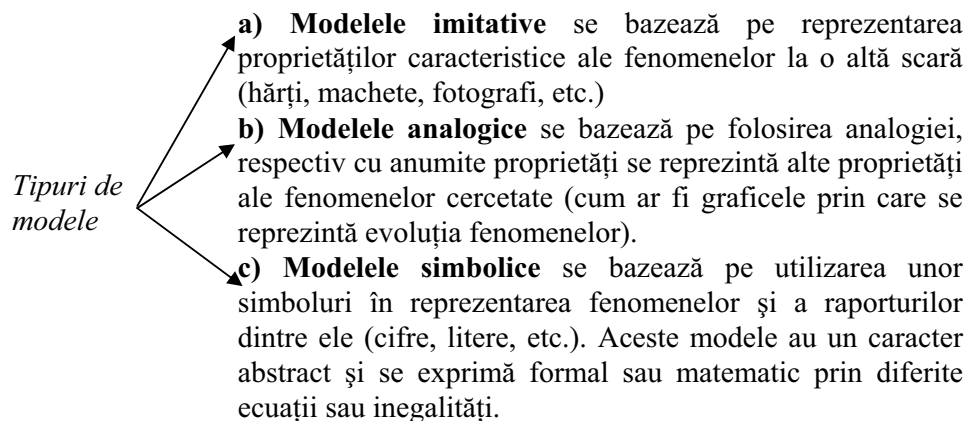
Factorii de structură exprimă ponderea diferitelor elemente în mărimea totală a fenomenului cercetat. Ei sunt strâns legați de factorii cantitativi, iar modificarea lor influențează asupra tuturor indicatorilor sintetici ai activității întreprinderii, ceea ce necesită separarea influenței acestor factori pentru aprecierea corectă a activității întreprinderii.

Factorii calitativi sunt de aceeași natură cu fenomenul analizat și se exprimă în aceleași unități de măsură. Acești factori reflectă latura intensivă a fenomenului economic analizat și prin intermediul lor se realizează finalitatea de mărime și sens a factorilor cantitativi.

Trebuie precizat că un factor își păstrează caracterul într-o relație de cauzalitate. Schimbându-se relația se poate schimba și caracterul factorilor.

Stabilirea corectă a sistemului factorial-cauzal constituie o premisă importantă pentru elaborarea modelelor de analiză economico-financiară.

Într-o accepțiune generală, **modelul** constituie un instrument al cunoașterii, bazat pe abstractizarea sau reprezentarea simplificată a realității. În funcție de forma de reprezentare a fenomenului studiat se pot distinge trei tipuri de modele: imitative, analogice și simbolice.

În procesul de analiză economico-financiară se utilizează îndeosebi modelele simbolice cum ar fi:

- *modele aditive* exprimate prin relații de sumă între factori;

De exemplu: $CA = \sum ca_i$

unde: CA – cifra de afaceri totală;

ca_i - cifra de afaceri pe produse.

- *modele bilanțiere* stabilite ca sumă și diferență între elemente;

De exemplu: $M = SI + I - SF$

unde: M – consumul total de materiale;

SI – soldul de la începutul perioadei;

I – intrările în cursul perioadei;

SF – soldul de la sfârșitul perioadei.

- *modele de produs între factori*;

De exemplu: $CA = \bar{N}s \cdot W \cdot Gv$

unde: $\bar{N}s$ - numărul mediu de salariați;

W – productivitatea muncii;

Gv – gradul de valorificare al producției fabricate;

- *modele de raport*;

De exemplu: $Re = \frac{Pt}{At} \cdot 100$

unde: Re – rata rentabilității economice;

Pt – profitul total;

At – activele totale.

- *modele combinate* îmbină relațiile de produs, raport, sumă și diferență.

De exemplu: $C_{/1000} = \frac{\sum qc}{\sum qp} \cdot 1000$

unde: $C_{/1000}$ – cheltuielile la 1000 lei cifră de afaceri;

q – volumul fizic al producției vândute;

c – costul pe unitatea de produs;

p – prețul de vânzare.

Odată identificați factorii de influență și elaborate modelele de analiză, se trece la măsurarea influenței elementelor și factorilor cu ajutorul metodelor **analizei cantitative**, în scopul identificării rezervelor de creștere a eficienței activității.

TEST DE EVALUARE

1. Ce reprezintă analiza economico-financiară?

Răspuns:

Analiza economico-financiară reprezintă un instrument eficace la dispoziția factorilor de decizie din întreprindere care permite diagnosticarea stării de performanță și echilibru financiar al întreprinderii la încheierea exercițiului, propunându-și să stabilească punctele tari și punctele slabe ale gestiunii financiare, în vederea elaborării strategiei de menținere și dezvoltare a întreprinderii.

2. Enumerați etapele analizei economico-financiare.

Răspuns:

Exerciții

Exemplu rezolvat:

După caracterul lor, factorii de influență se clasifică în:

- a) Factori cantitativi, de structură și calitativi;
- b) Factori naturali, tehnici, organizatorici, economici, sociali, politici;
- c) Factori interni și externi;
- d) Factori direcți și indirecti;
- e) Factori simpli și complecși;

Rezolvare

●○○○○

De rezolvat:

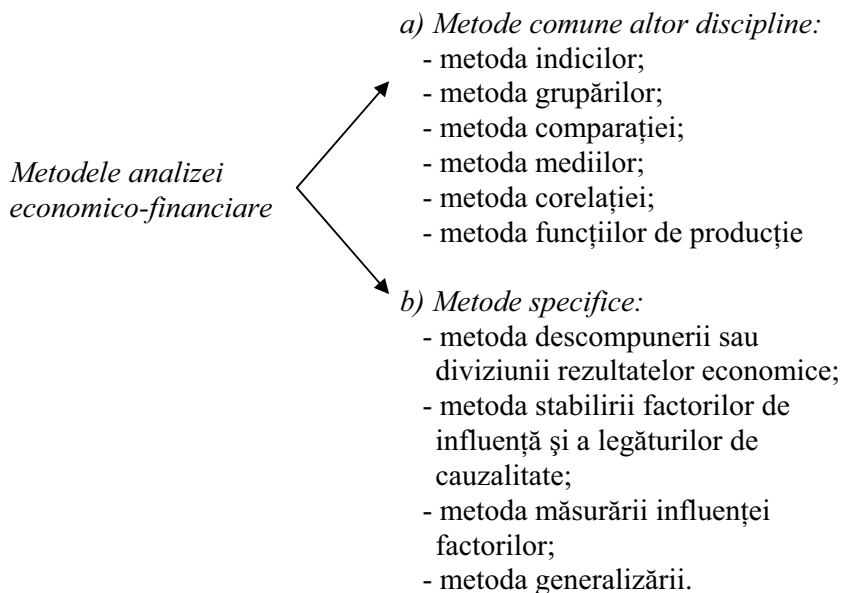
După modul de urmărire a caracteristicilor unui fenomen, analiza poate fi:

- a) Analiză microeconomică și analiză macroeconomică;
- b) Analiză post-factum și analiză previzională;
- c) Analiză calitativă și analiză cantitativă;
- d) Analiză statică și analiză dinamică;
- e) Analiză pe termen scurt și analiză pe termen lung;

○○○○○

1.2. METODEDE ȘI TEHNICI FOLOSITE ÎN ANALIZA ECONOMICO-FINANCIARĂ

Pentru analiza activității economico-financiare a întreprinderilor se pot folosi mai multe metode și procedee comune mai multor discipline sau specifice analizei.

Prin prisma celor două laturi fundamentale ale analizei, și metodele acesteia se împart în: metode ale analizei calitative și metode ale analizei cantitative.

Metodele analizei calitative au ca scop studierea structurii fenomenelor, a factorilor care le determină și a relațiilor de cauzalitate dintre factori și fenomene.

Metodele analizei cantitative au menirea de a da finalitate legăturilor de cauzalitate, de a comensura acțiunea diverșilor factori, de a ierarhiza factorii în ordinea importanței lor, de a stabili rezervele existente și măsura în care acestea au fost valorificate.

a. Metoda comparației rezultatelor economice

Această metodă are un rol important în procesul de analiză, deoarece fiecare rezultat al activității întreprinderii se studiază nu numai ca mărime în